

An aerial photograph of a city, likely in Sweden, showing a complex road interchange with multiple lanes and roundabouts. The city is surrounded by dense green forests, and rolling hills are visible in the background under a clear blue sky. The text is overlaid on a semi-transparent dark band across the middle of the image.

Fossilfri konkurrenskraft

- i ett samhälle utan klimatpåverkan senast 2045

Samhället ställer om

Sveriges riksdag antog i juni 2017 ett tydligt klimatmål.

Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.

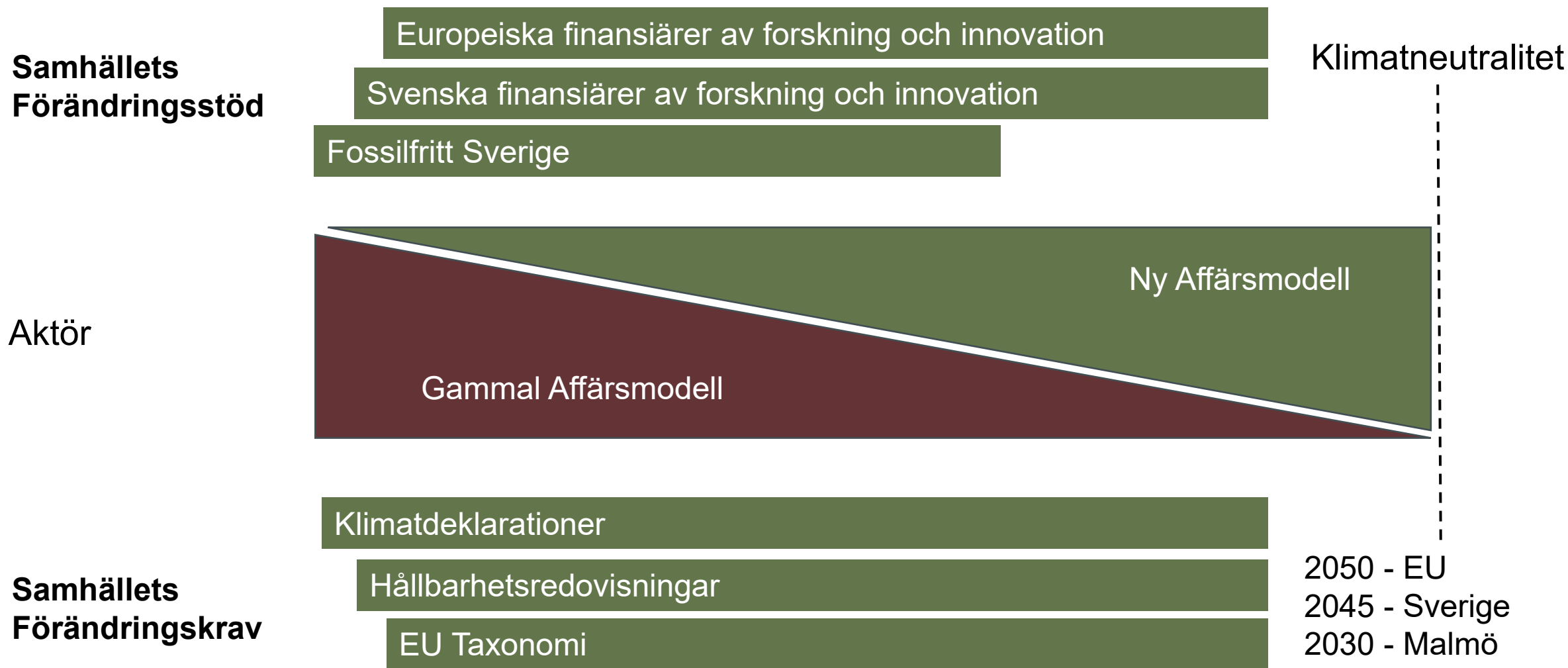
All upphandling av tjänster och produkter kommer att styra till klimatneutrala lösningar. Till exempel är det nu krav på klimatdeklarationer för nyproduktion av byggnader och anläggningar.

De nya styrmedlen ska inte påverka företagande, sysselsättning eller svensk välfärd negativt.

Näringslivets klimatomställning kommer att bli en stor utmaning för hela samhället.

Samhället ställer om till fossilfri konkurrenskraft

Fossilfritt Sverige

- regeringens stöd till näringslivets klimatomställning

Fossilfritt Sverige startades av regeringen år 2015 inför FN:s klimatomställning i Paris och samlar aktörer i form av företag, kommuner, regioner och organisationer som ställer sig bakom deklarationen om att Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland med ett fossilfritt och konkurrenskraftigt näringsliv.

Fossilfritt Sverige har en unik roll mellan näringslivet och politiken. De har stöttat 22 olika branscher att ta fram och driva färdplaner för fossilfri konkurrenskraft. Färdplanerna visar möjligheterna, identifierar hinder och innehåller förslag på lösningar, både genom egna åtaganden och politiska förslag.

Varje år ombeds aktörerna att rapportera framsteg och identifierade utmaningar vilka sedan utgör en grund för regeringens fortsatta klimatarbete.

BYGGFÖRETAGEN

Fossilfritt Sverige

- regeringens stöd till näringslivets klimatomställning

De 22 färdplanernas årliga rapportering är viktiga underlag för Fossilfritt Sverige som överlämnar dessa till regeringen och samlar aktörer för att genomföra relevanta åtgärder.

Initiativet Fossilfritt Sverige ska fortgå fram till och med 2024 och uppdraget innefattar:

- Följa upp politiken och branschernas arbete med att genomföra färdplanerna för fossilfri konkurrenskraft
- Utarbeta metoder för effektiva klimatkrav i den offentliga upphandlingen som driver näringslivets klimatomställning framåt
- Utveckla regionala handlingsplaner som är kopplade till de 22 färdplanerna tillsammans med näringslivet

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

Bygg- och anläggningssektorn

Bygg- och anläggningssektorn

Bygg- och anläggningssektorn står för en av Sveriges 22 färdplaner.

Ungefär 170 aktörer har skrivit under och delar målet om klimatneutralitet, i linje med Sveriges klimatlag.

I bygg- och anläggningssektorns färdplansarbete ingår att:

- Föra nationell dialog mellan aktörer och myndigheter
- Nationell kunskapsspridning av goda exempel från de regionala satsningarna
- Identifiera utmaningar och innovationsbehov för att möjliggöra sektorns klimatomställning senast år 2045

BYGGFÖRETAGEN

er för fossilfri konkurrenskraft
– uppföljning 2021

Bilaga 2:
ljning av branschernas åtgärder
i färdplanerna

Bygg- och anläggningssektorn

Byggföretagen koordinerar rapporteringen från bygg- och anläggningssektorn till Fossilfritt Sverige.

Som undertecknad aktör har man möjlighet att i samband med rapporteringen presentera exempel på årliga framsteg samt påtala vilka utmaningar man identifierat.

Första rapporteringen gjordes under 2021 och presenterades på Fossilfritt Sveriges årskonferens i oktober.

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

Bygg- och anläggningssektorn

Rapportering 2022

Fossilfritt Sverige presenterade i april vilken typ av underlag som de efterfrågade till årets rapportering.

En enkät skapades och skickades ut till alla undertecknade aktörer som meddelat en kontaktperson. Sista dag att svara var den 10 maj.

Materialet sammanställdes enligt Fossilfritt Sveriges önskemål och ett första utkast på rapportering skickades till dem i början av juni.

BYGGFÖRETAGEN

Framsteg i bygg- och anläggningssektorn sedan färdplanen lanserades

2021

LFM 30 - lokala färdplaner driver på Utvecklingen

Klimatkrav vid upphandling möjliggörs till rimlig kostnad

Klimatförbättrad asfalt och betong

House of Choice – nollenergihotell

Fossilfri byggarbetsplats

2022

Elektrifiering av arbetsmaskiner och entreprenadmaskiner

Ökad användning av klimatförbättrad betong

Återbruk av stål, återvinning av plast

Klimatneutrala städer driver utveckling

Kompetensutveckling genom klimatkartläggning

Ökade klimatkrav i inköp och upphandlingar

2023

2024

Bygg- och anläggningssektorn utmaningar

2021

Hinder i nuvarande regelverk och klassning av avfall

För låga krav i upphandlingarna

Korrekta statistikunderlag saknas

2022

1. Långsiktiga och förutsägbara lagkrav utifrån Sveriges klimatmål saknas

3. Strategi och åtgärdsplan för hållbara och fossilfria bränslen saknas

13. Behov att öka kompetensen om vilket ansvar/möjlighet som finns att minska klimatpåverkan

2023

2024

Inför rapportering 2023

- delmål kartläggning och målsättning

Råd till undertecknande aktörer:

1. Kartlägg era klimatutsläpp
2. Sätt klimatmål i linje med kraven på utvald marknad (klimatneutral till 2030 eller till 2045)
3. Komplettera er långsiktiga affärsplan med strategier och aktiviteter för att nå målen
4. Samarbeta med kunder och leverantörer på utvalda marknader för att säkra kommande affärer

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

Bygg- och anläggningssektorn

Följ samarbetet

Läs mer om vilka som deltar och om kommande gemensamma aktiviteter:

<https://byggforetagen.se/fossilfri-konkurrenskraft/>

Fossilfri konkurrenskraft

Färdplan för en klimatneutral,
konkurrenskraftig samt lönsam bygg-
och anläggningssektor senast 2045

BYGGFÖRETAGEN

Fördjupad information

BYGGFÖRETAGEN

Sammanfattning enkätsvar 2022

Enkäten skickades ut den 6 april. Påminnelse skickades den 2 maj inför slutdatum den 10 maj.

Enkäten skickades ut till 146 aktörer med angivna kontaktpersoner. Enkäten besvarades av 48 aktörer (33%).

Några svarande har redovisat klimatutsläpp i över 10 år, men majoriteten av de svarande har kommit igång efter 2018.

Majoriteten av de svarande har satt verksamhetsmål i linje med färdplanen. En tredjedel av de svarande har mål med kortare tidsplan än Sverige. Totalt har 80% av de svarande tidsatta mål.

Majoriteten av de svarande vill samarbeta med andra aktörer för att nå 50% minskade utsläpp till år 2030. Fram till år 2045 är behovet av samarbete ännu större.

Mer än 50% av de svarande fokuserar på att minska klimatpåverkan från produkter eller tjänster.

Två tredjedelar av de svarande har verksamhet i bygg- och installationsprocessen (modul A5 i Boverkets modell)

Endast en femtedel av de svarande har sökt någon form av klimatomställningsstöd.

Ungefär hälften av de svarande vet inte hur mycket deras klimatpåverkan minskat sedan 2018 (eller när de började med klimatredovisning)

Framsteg 2022

Elektrifiering av arbetsmaskiner och entreprenadmaskiner

Projektet Fossilfri byggarbetsplats har fortsatt under 2021 och fokus är elektrifiering. Under året testades en eldriven påkran med stor framgång. I satsningen RamiGreen ingår alla typer av utsläppsfria maskiner som enbart drivs med el/batteri, från handverktyg till marknadens modernaste elektriska hjullastare.

Klimatneutrala städer driver utveckling

Järfälla kommun deltar i Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030 tillsammans med 22 andra kommuner. Projektet Klimatneutrala Järfälla 2030 innebär ett intensivt samarbete mellan kommunen, näringslivet, akademien och Järfällas invånare och flera satsningar inom mobilitet, energi och cirkulär ekonomi genomförs.

Kompetensutveckling genom klimatkartläggning

Många aktörer har under senaste året arbetat intensivt med att införa en klimatkartläggning och har härigenom genomfört ett kompetenslyft i organisationen. För att komma framåt har man utvecklat sitt verksamhetssystem med hjälpmedel som påminner medarbetare om vad man förväntas göra i varje projekt. Till exempel, i byggprojekt Palettens förskola utfördes klimatberäkning och klimatdeklaration i linje med Boverkets lagkrav som kompetensutveckling under 2021.

Ökad användning av klimatförbättrad betong

Peab Investering i produktionsanläggning för alternativt bindemedel till betong (baserat på biprodukt från stålindustrin), ger klimatvinst genom att användningen av cement kan reduceras. (med stöd av klimatklivet). Klimatförbättrad betong med 10% lägre klimatpåverkan har testats av JM med goda resultat. Nu testas klimatförbättrad betong med 25% lägre klimatpåverkan i flera av våra projekt.

Återbruk av stål

Återbruk kan drastiskt reducera en stålkonstruktions energianvändning och koldioxidutsläpp men det krävs ett regelrätt och fungerande sätt att säkerställa egenskaperna. Under det senaste året har branschen utvecklat provningsprocedurer med definierade acceptanskriterier och provningsomfattningar samt metoder för att tillgodoräkna sig miljöfördelarna av att utnyttja återbrukade produkter.

Ökade klimatkrav i inköp och upphandlingar

Många aktörer har blivit tydligare i att ställa klimatkrav. Exempel är förnybar el till kontor och arbetsplatser, ramavtal för förnybar el på samtliga byggarbetsplatser och endast miljöbonusbilar som tjänstebilar. Minskning av klimatpåverkan sker även genom materialinköp med lägre klimatpåverkan. Klimatprestanda efterfrågas och prioriteras allt mer i inköpsprocessen.

Återvinning av plast

GBR Golvåtervinning tar hand om alla golv- och väggmaterial av plast från alla större leverantörer på den svenska marknaden. Majoriteten av spillet mals ned till granulat och blir till nya golv. Den del som inte kan återvinnas energiutvinns för att bland annat ge värme till våra bostäder via kommunernas fjärrvärmesystem. Varje år samlas nästan 400 ton spill. Varje återvunnet kg plastspill motsvarar 2 kg i koldioxidbesparing.

Ökad användning av miljöbilar för byggtransporter

Allt fler företag byter ut sina lätta fossildrivna fordon till fossilfria alternativ och även elfordon. Under året har även flera aktörer nyttjat möjligheten att söka investeringsstöd från energimyndighetens Klimatpremie för miljölastbilar och elektriska arbetsmaskiner.

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

**Bygg- och
anläggningssektorn**

Arbetsgrupper

Styrgrupp

Byggföretagen
Skanska Sverige
NCC
Swerock
WSP
Chalmers Tekniska Högskola
Fossilfritt Sverige

Färdplanens Implementeringsgrupp

Byggföretagen
Fastighetsägarna
Sveriges allmännytt
Byggmaterialindustrierna
Byggherrarna
Innovationsföretagen
Installatörsföretagen
Trafikverket

Innovationsrådet

Byggföretagen
Innovationsföretagen
Byggherrarna
Sveriges allmännytt
Byggmaterialindustrierna
IQ Samhällsbyggnad
RISE
Installatörsföretagen

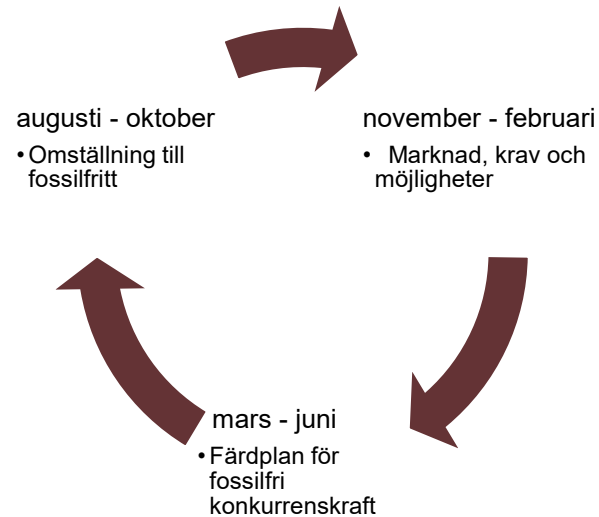
Arbetsgrupper

Aktiviteter med fokus på slutmålet
(Styrgrupp)

Aktiviteter med fokus på omställning
om 3-5 år (Innovationsgrupp)

Aktiviteter med fokus på kommande
år (Implementeringsgrupp)

Förslag på årshjul

Marknadsbevaka krav och möjligheter

- Var, när och hur premieras fossilfri konkurrenskraft?
- Utvärdera färdplanens utmaningar.
- Kommunikation

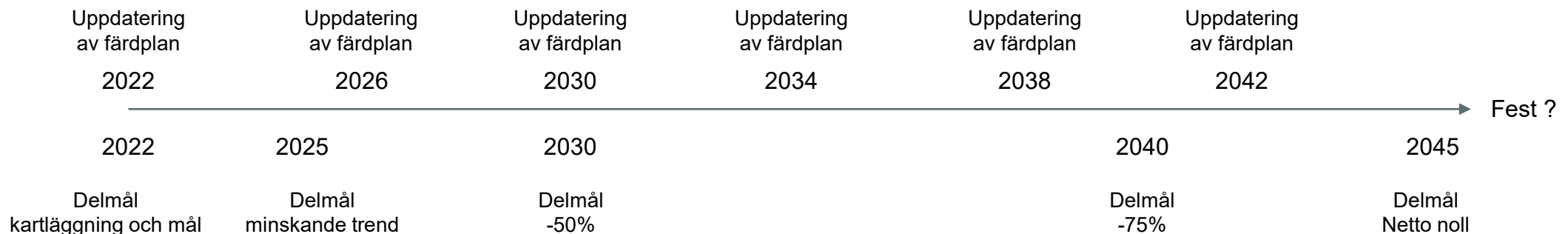
Färdplansarbetet

- Planera för aktiviteter som leder mot målet.
- Rapportera var man står i relation till målen samt vilka genomförda aktiviteter som bidragit till minskad klimatpåverkan.
- Kommunikation

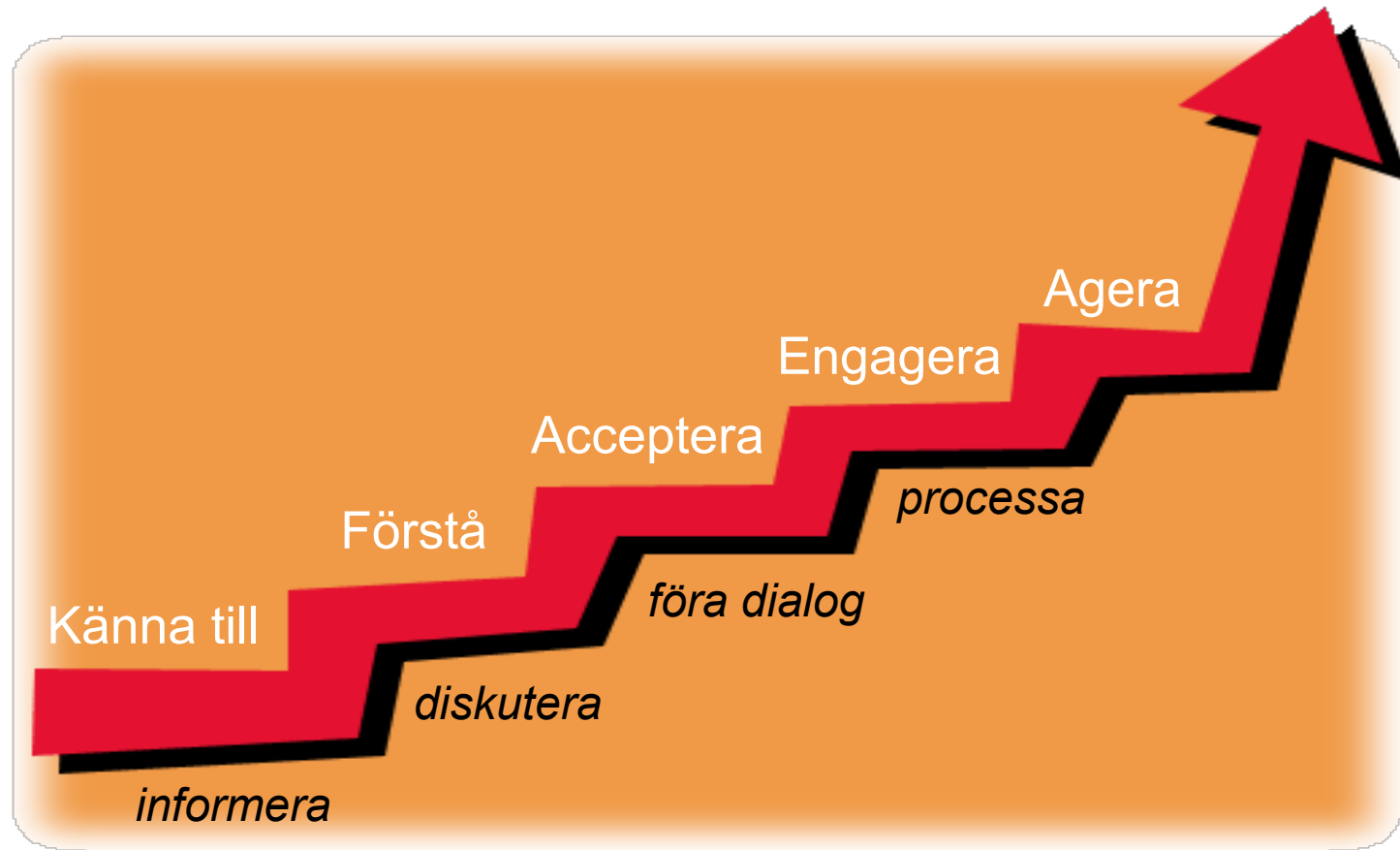
Stötta och genomföra omställningsprojekt

- Rådgivning och utbildning för att implementera lösningar.
- Innovationsprojekt för att identifiera och utveckla nya lösningar.
- Kommunikation

Färdplan

Förståelse och acceptans för att agera framåt

Bygg- och anläggningssektorn har behov av att förstå förändringen och utveckla sina affärer för att möta nya marknadskrav.

FÄRDPLAN FÖR
FOSSILFRI KONKURRENSKRAFT

Bygg- och anläggningssektorn